

Nr 188.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående införselmonopol
å socker; given Stockholms slott den 5 mars 1920.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att, därest Kungl. Maj:t finner omständigheterna så påkalla, Kungl. Maj:t må äga föreskriva, att för tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock ej längre än till och med den 31 oktober 1921, införsel till riket av socker icke må äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överlåter sådan rätt, ägande Kungl. Maj:t i varje fall stadga de villkor för sådan överlåtelse, som må finnas erforderliga.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
5 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 UNDÉN,
 HOLMQUIST,
 OLSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Petersson anförde:
I propositionen nr 405 vid 1919 års lagtima riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag angående införselmonopol å socker. Anledningen härtill var, att, när den med stöd av förfoganderättslagen då anordnade statliga regleringen av sockerkonsumtionen komme att upphöra och försäljning av importerat socker kunde fritt ske, det kunde befaras, att, därest det importerade sockret kunde säljas i Sverige till billigare pris än det inhemska måste betinga, stor förlust skulle åsamkas statsverket till följd av åtagen statsgaranti till sockerbolagen. Det framstod på grund härav som en av nödig försiktighet förestavad åtgärd, och staten ägde i sin hand ett medel att under dylika förhållanden reglera importen av och därmed ock de inhemska prisen å socker. Riksdagen lämnade det i propositionen begärda bemyndigandet för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena så påkallade, för tiden till och med den 31 oktober 1920

föreskriva, att införsel till riket icke finge äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överläte sådan rätt.

Den 16 juli 1919 utfärdades förordning om dylikt införselmonopol (nr 435) att gälla tillsvidare till och med den 31 oktober 1920. Samma dag utfärdades även kungörelse (nr 434) om upphävande av sockerregleringen från och med den 1 augusti 1919.

Kungl. Maj:t har förut i dag på min tillstyrkan beslutat föreslå riksdagen, att staten må åtaga sig viss garanti gent emot sockerbolagen jämväl för inköp av 1920 års betskörd och dennas förädling. Även om läget å den utländska sockermarknaden nu är sådant, att ringa utsikt finnes för att utländskt socker skall under den nya garantitiden kunna säljas billigare än det svenska, bjuder dock försiktigheten, att rätt till införselmonopol även under nämnda garantitid utverkas av riksdagen.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att, därest Kungl. Maj:t finner omständigheterna så påkalla, Kungl. Maj:t må äga föreskriva, att för tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock ej längre än till och med den 31 oktober 1921, införsel till riket av socker icke må äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överlåter sådan rätt, ägande Kungl. Maj:t i varje fall stadga de villkor för sådan överlåtelse, som må finnas erforderliga.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. Mellström.